

Politechnika Wrocławska

Podstawy biznesu i ochrona własności intelektualnej

wykład

Politechnika Wrocławska

1. Cykl życia organizacji (fazy rozwoju przedsiębiorstwa)
2. Działalność gospodarcza osoby fizycznej - wybrane aspekty uruchamiania (decyzje strategiczne na etapie zakładania przedsiębiorstwa, obowiązki rejestracyjne...).
3. Formułowanie biznesplanu.
4. Wybrane inne formy organizacyjno-prawne stosowane w małym biznesie.

Wykład 3

1.

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa Cykl życia organizacji

Przedsiębiorstwo w trakcie swojego rozwoju podlega zmianom, które przebiegają od momentu jego utworzenia do zaprzestania działalności; cały okres w którym one zachodzą nazywany jest **cyklem życia przedsiębiorstwa**

Organizacje nie są wieczne.

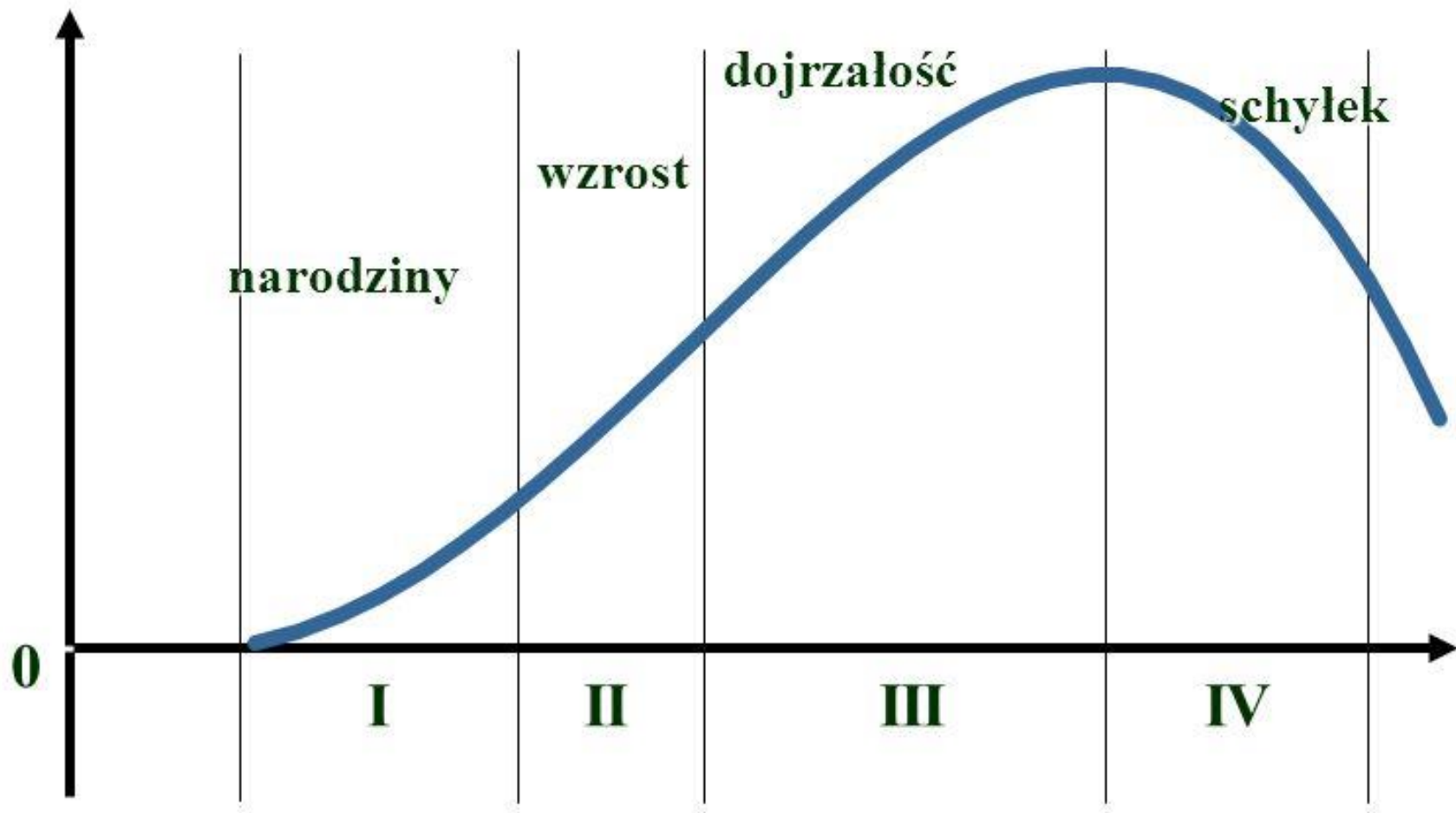
Rodzą się – starzeją się – umierają – niekiedy odradzają się
– przechodzą drugą młodość – bywają nieśmiertelne
(kościół).

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

Fazy (stadia) w życiu przedsiębiorstwa:

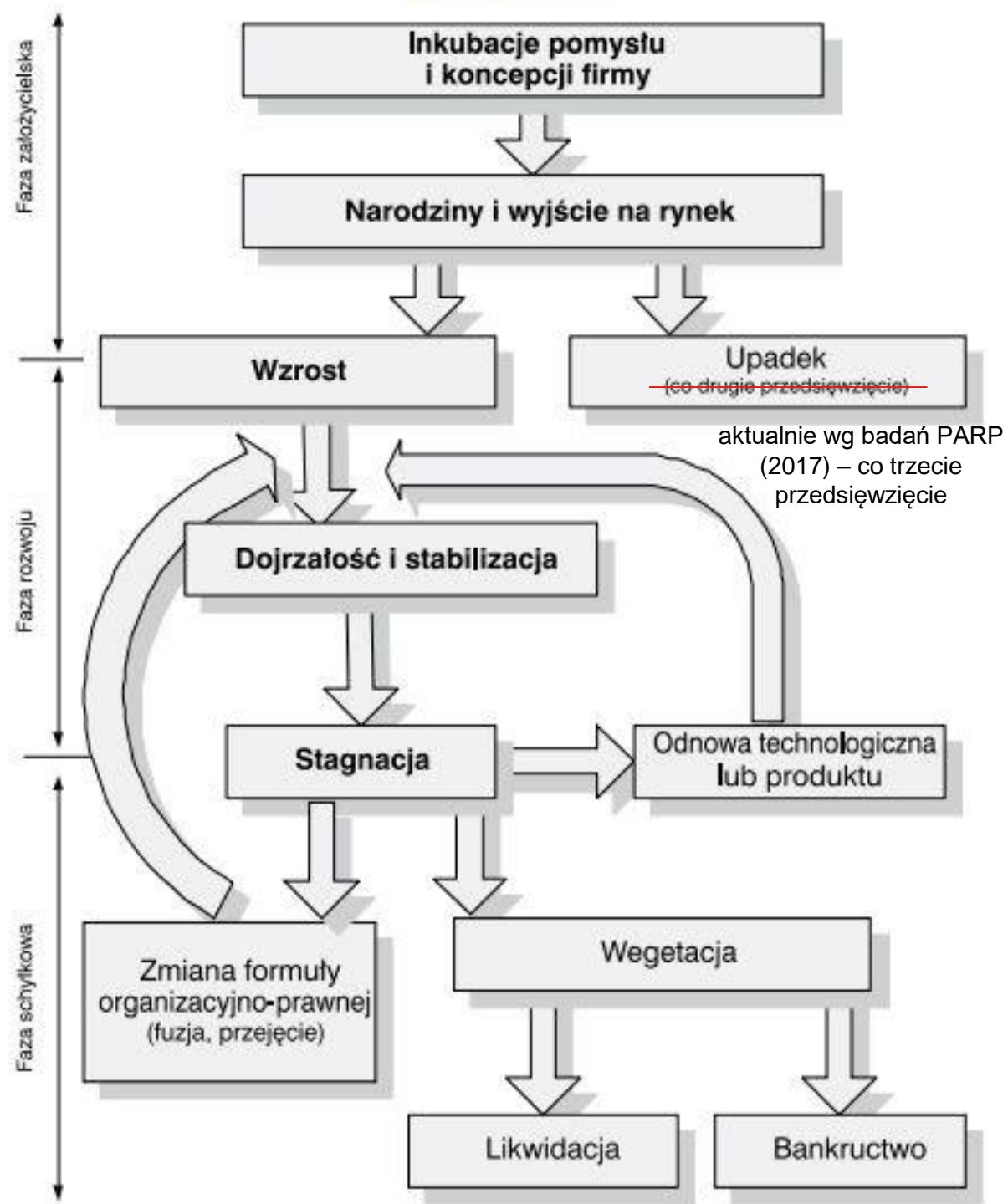
- narodziny (utworzenie)
- rozwój (wzrost)
- dojrzałość
- schyłek
- zaprzestanie działalności (likwidacja)

Cykl życia organizacji

Cykl życia organizacji

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

1. FAZA TWORZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA

- może trwać od kilku dni do roku lub dłużej (np. budowa nowej kopalni, dużego zakładu przemysłowego)
- aspekty tworzenia przedsiębiorstwa:
 - formalny (zarejestrowanie nowej jednostki)
 - rzeczowy (organizacja jednostki)
- cechy: nakłady inwestycyjne z reguły przewyższają przychody; czasami pojawianie się pierwszych przychodów jest odsunięte w czasie

J. R. Kimberly oraz R.E. Quinn i K. Cameron zwracają uwagę na **fazę wstępną** przypadającą na okres przed formalnym powstaniem organizacji polegającą na zebraniu zasobów i przygotowaniu działań (rozpoznanie rynku, negocjacje z potencjalnymi dostawcami i odbiorcami, poszukiwanie kapitału).

Przeżywalność przedsiębiorstw

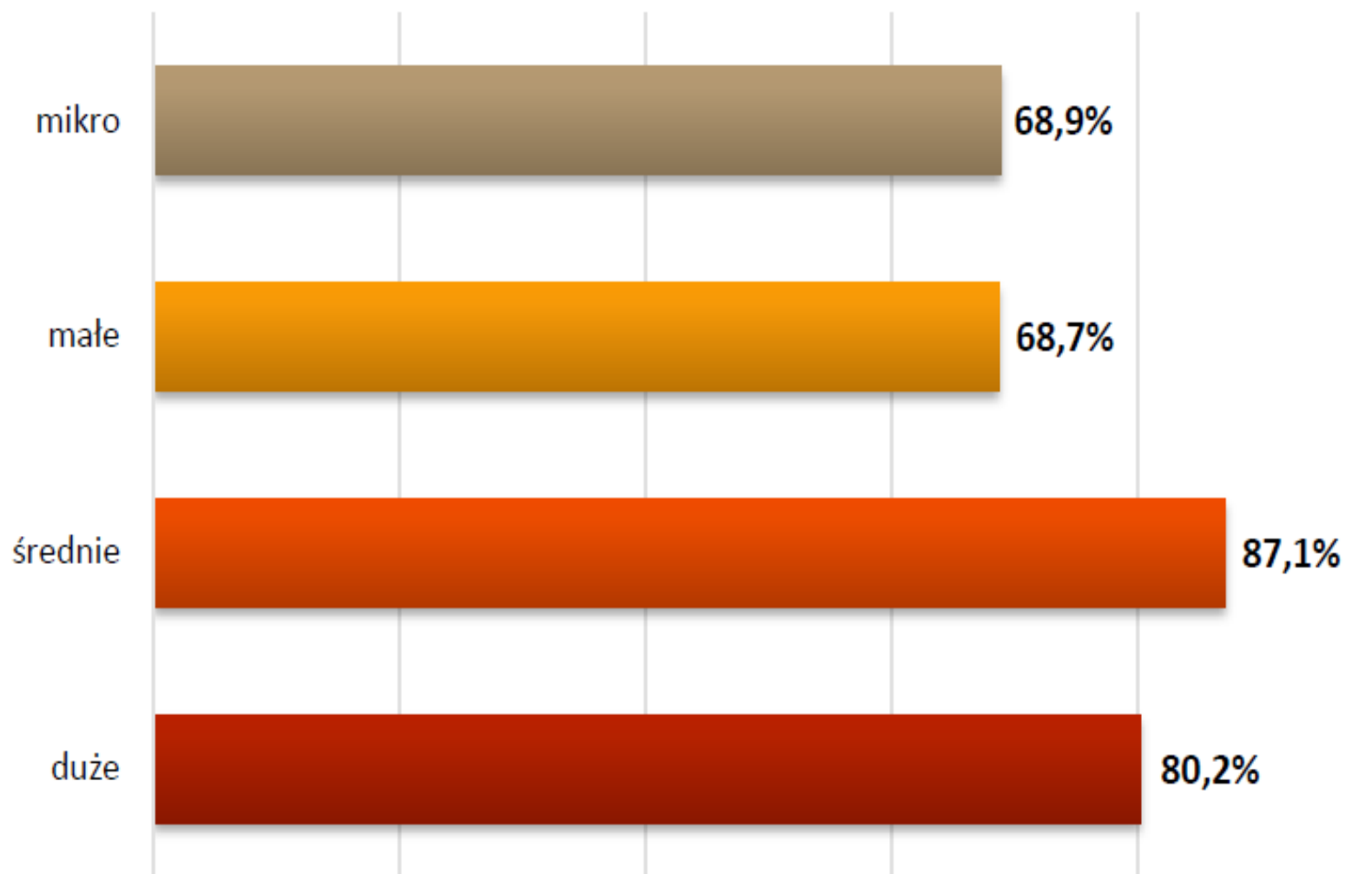
- **Pierwszy rok działalności** przeżywają w Polsce nieco ponad dwie na trzy firmy (spośród firm założonych w 2015 roku do 2016 przetrwało **68,9%** podmiotów).
- **Wyższa „przeżywalność”**, gdy pod uwagę weźmiemy formę prawną przedsiębiorstwa, **charakteryzuje osoby fizyczne** niż prawne (przeżywalność pierwszego roku wyniosła odpowiednio – 70,3% i 61,3%).
- Nieco większą szansę na przetrwanie pierwszego roku mają też przedsiębiorstwa zatrudniające pracowników najemnych – 73,6% (w porównaniu do 68,3% podmiotów bez pracowników najemnych).

*Raport PARP o stanie sektora MSP
w Polsce, 2017*

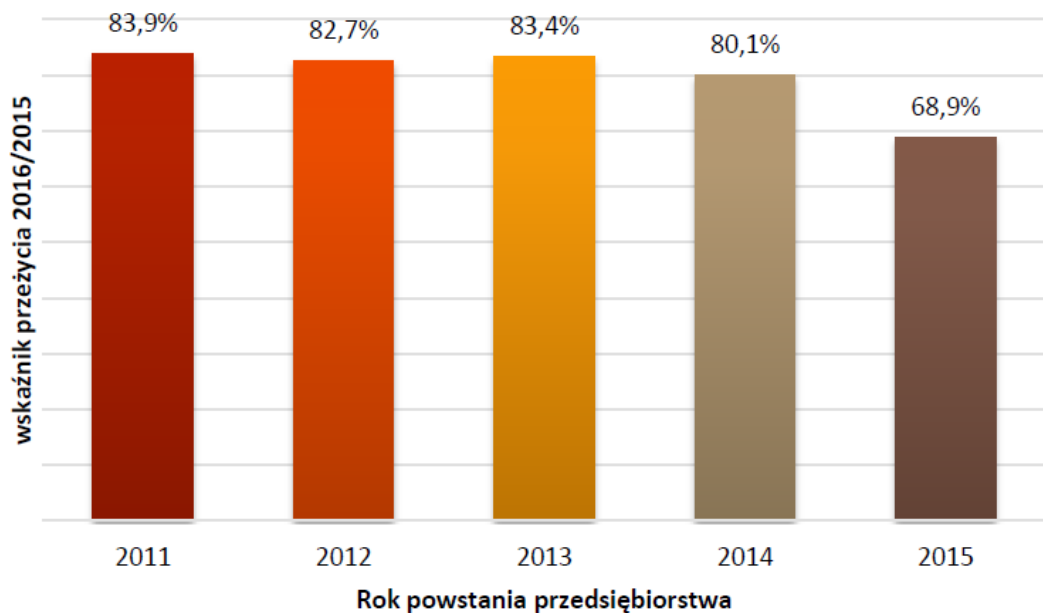
Przeżywalność pierwszego roku ze względu na wielkość przedsiębiorstw

Raport PARP, 2017

Przeżywalność przedsiębiorstw

Wskaźnik przeżywalności jest wyższy w kolejnych latach prowadzenia działalności – w przypadku firm powstałych w 2011 r. i nadal działających w 2015 r., do roku 2016 przetrwało 84%. Najniższa przeżywalność dotyczy firm mikro (83,5%), w przypadku pozostałych grup wielkości wskaźnik ten przekracza 99%.

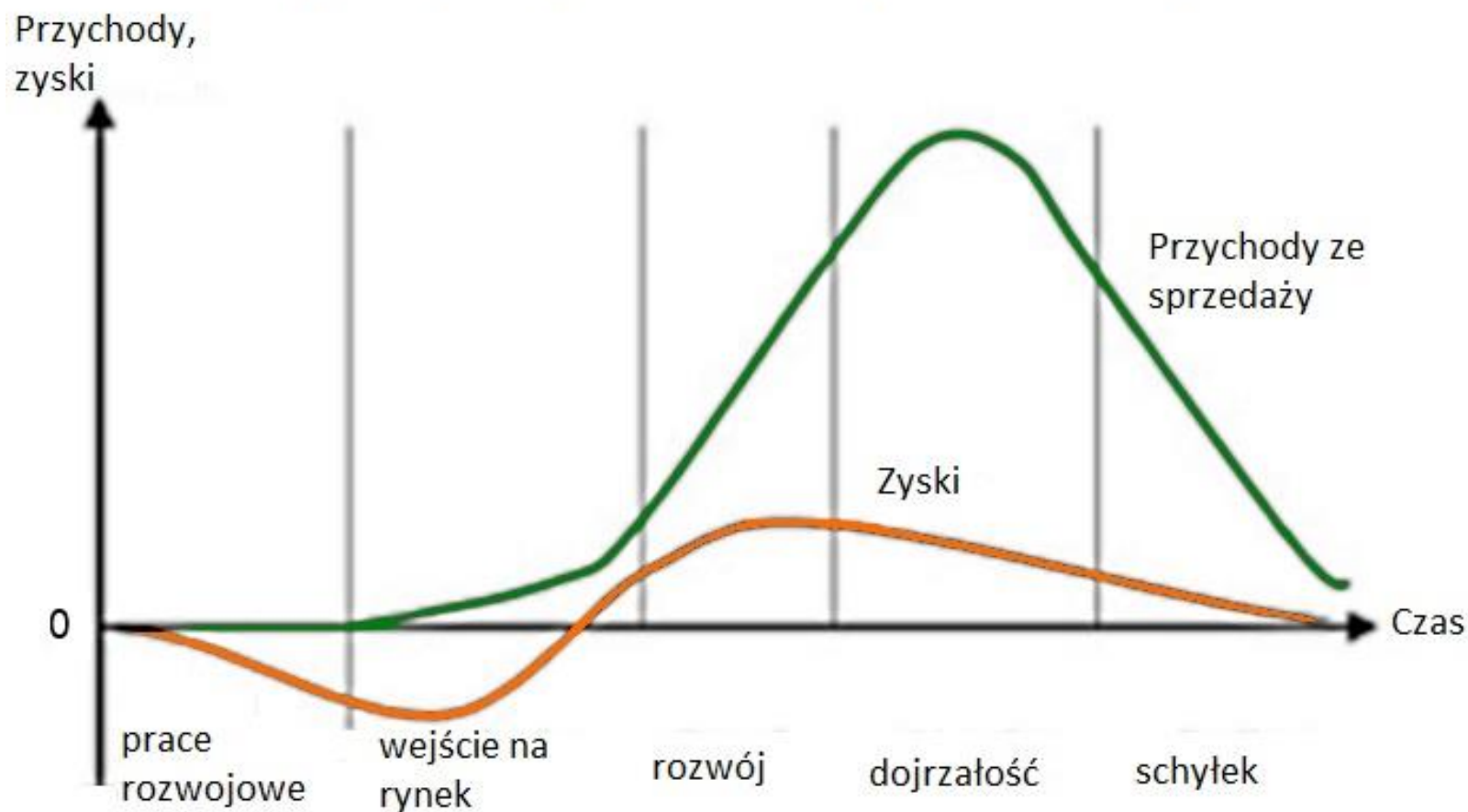
*Raport PARP o stanie sektora
MSP w Polsce, 2017*

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

2. FAZA WZROSTU (ROZWOJU) PRZEDSIĘBIORSTWA

- przebiega z reguły przez kilka lub więcej lat
- **cechy:**
 - duża dynamika zmian,
 - zwiększenie wielkości sprzedaży produktów (wyrobów i usług)
 - wzrost udziału przedsiębiorstwa w rynku
 - wzrost rynku przedsiębiorstwa w ujęciu geograficznym (sprzedaż do różnych regionów, krajów) i w wymiarze przedmiotowym (rozwój asortymentu, obsługa nowych grup klientów)
 - często: wzrost wielkości przedsiębiorstwa (zwiększone zatrudnienie, liczba jednostek terytorialnych), co wymusza zmiany sposobu zarządzania

Cykl życia produktu: sprzedaż i zyski

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

3. FAZA DOJRZAŁOŚCI

➤ **cechy:**

- względna stagnacja wielkości sprzedaży i udziału przedsiębiorstwa w rynku

➤ **niebezpieczeństwa:**

- utrata ducha przedsiębiorczości
- unikanie ryzyka
- zmniejszenie dynamizmu innowacyjnego

➤ **możliwe scenariusze rozwoju**

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

4. FAZA SCHYŁKOWA

➤ **cechy:**

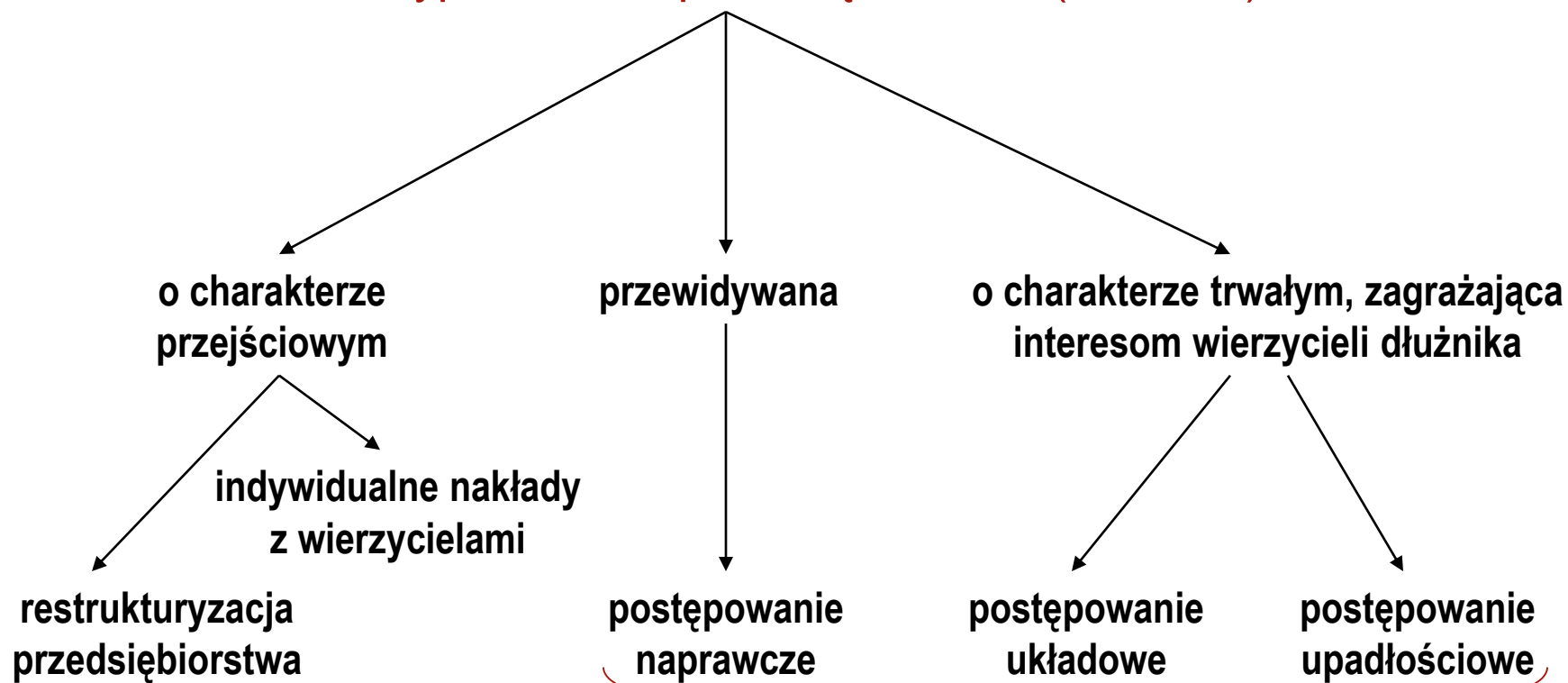
- wyraźne zmniejszanie wielkości produkcji, czemu najczęściej towarzyszy zmniejszanie udziału sprzedaży w rynku

➤ **niektóre powody wystąpienia fazy schyłkowej:**

- nieumiejętność przeciwstawienia się niekorzystnym tendencjom na rynku
- niezdolność do konkurowania z dynamicznie rozwijającymi się konkurentami
- schyłkowość branży / sektora
- brak jednomyślności wspólników co do zasad i kierunków prowadzenia spółki

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

Niewypłacalność przedsiębiorstwa (dłużnika)

Sposoby przezwyciężania problemów
niewypłacalności przedsiębiorstwa

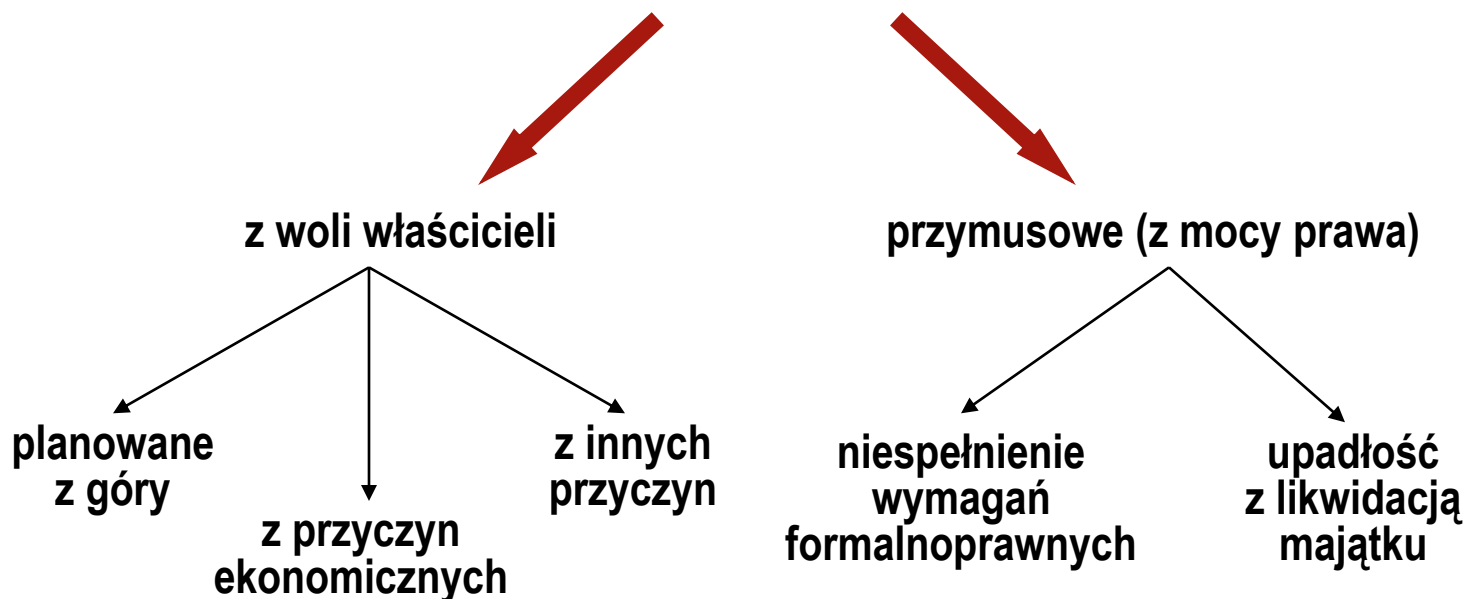
Ustawa: Prawo upadłościowe i naprawcze

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

5. ZAPRZESTANIE DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

- decyzja o zaprzestaniu działalności przedsiębiorstwa może pojawić się w każdej fazie funkcjonowania przedsiębiorstwa (może być dobrowolna lub wymuszona)

Zaprzestanie działalności gospodarczej

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

5. ZAPRZESTANIE DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

- likwidacja przedsiębiorstwa polega na powołaniu likwidatora (likwidatorów), który przejmuje od tego momentu prowadzenie przedsiębiorstwa (ruguje dotychczas urzędujący zarząd)
- likwidator:
 - sporządza bilans otwarcia
 - ustala listę zobowiązań i należności przedsiębiorstwa
 - wyprzedaje majątek przedsiębiorstwa zgodnie z postanowieniami właścicieli
 - spłaca wierzycieli z likwidowanego majątku
 - pozostałą kwotę dzieli wśród właścicieli majątku
- jeśli w trakcie likwidacji okaże się, że majątku likwidowanego przedsiębiorstwa nie wystarczy na pokrycie długów – likwidator składa do sądu wnioski o wszczęcie postępowania upadłościowego

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

DŁUGOŚĆ TRWANIA POSZCZEGOLNYCH FAZ ROZWOJU PRZEDSIĘBIORSTWA
zależy m.in. od:

- doświadczenia założycieli i kierownictwa przedsiębiorstwa
- posiadanego i dostępnego kapitału
- umiejętności zbudowania zdolności przedsiębiorstwa do konkutowania na rynku
- oddziaływania czynników zewnętrznych (branża, sytuacja w branży, pomoc ze strony państwa itd.)
- sytuacji i postaw właścicieli

2. Formy procesu założycielskiego

Proces założycielski (proces uruchamiania działalności gospodarczej):

- **w teorii** – zorganizowanie nowego, nie istniejącego do tej pory podmiotu gospodarczego
- **w praktyce** – pojęcie procesu założycielskiego może mieć szerszy sens i obejmować wszelkie formy uruchamiania działalności gospodarczej

Formy procesu założycielskiego

uruchomienie **nowego** przedsiębiorstwa od podstaw
(samodzielne wejście z nowym pomysłem)

franchising (upoważnienie do prowadzenia przedsiębiorstwa, które zostało założone i rozwinięte przez kogoś innego)

przyjęcie jako podstawy własnego przedsiębiorstwa zasobów i struktur już istniejących przedsiębiorstw (np. nabycie, dziedziczenie itd.)

Dlaczego warto założyć własną firmę?

praca na własny
rachunek

czy

praca
najemna

Dlaczego warto założyć własną firmę?

Wady i zalety pracy na własny rachunek

Zalety	Wady
1. Większa swoboda decyzyjna, możliwość realizowania swoich własnych pomysłów	1. Większe, w porównaniu z pracownikiem najemnym, ryzyko „egzystencjalne”
2. Znikają problemy wynikające z hierarchicznego podporządkowania i z ocen przełożonych, liczy się tylko własna inicjatywa	2. Możliwość liczenia tylko na siebie, duże niebezpieczeństwo popełnienia błędu, problemy z klientami, dostawcami, konkurencją, urzędami
3. Wyższy status społeczny, wpływy	3. Nienormowany czas pracy, mało wolnego czasu, niepewny urlop
4. Wyższe dochody, większa możliwość powiększania majątku	4. Niebezpieczeństwo wydłużenia fazy rozruchu, niepewność i nieregularność dochodów
...	...

Dlaczego warto założyć własną firmę?

Wady i zalety kupna istniejącego przedsiębiorstwa lub jego części

Zalety	Wady
1. Możliwość kontynuowania dotychczasowych sukcesów przedsiębiorstwa	1. Przejęcie złych praktyk (reguł, które trudno jest zmienić) i złych aspektów działalności
2. Szybsza pojawienie się oczekiwanych zysków	2. Niezbędne modernizacja i uzupełnienie wyposażenia
3. Uniknięcie żmudnych prac przygotowawczych przy zakładaniu	3. Koszty zakupu i ryzyko przeszacowania wartości
4. Ustabilizowani klienci, rynki zbytu, zaopatrzenia, stali dostawcy, doświadczenie pracowników	4. Zatrudnieni już pracownicy mogą nie „pasować” do nowego profilu działalności
5. Istnieje szansa wykorzystania doświadczeń poprzedniego właściciela	5. Nie zawsze można ustalić prawdziwe motywy leżące u podstaw decyzji o zakupie
6. Infrastruktura gotowa do użycia	6. Nie zawsze korzystna lokalizacja

Dlaczego warto założyć własną firmę?

Wady i zalety działalności na licencji i założenia własnej firmy

Licencja	Własne przedsiębiorstwo
1. Prawo korzystania ze znaku firmowego (renoma) i reklamy	1. Wymaga czasu i środków oraz POMYSŁU!
2. Możliwość przeszkolenia i szybkiego zdobycia doświadczenia	2. Zaistnienie na rynku jest kosztowne
3. Licencjodawca często chroni przed konkurencją	3. Trudniej zaplanować działalność i uzupełnić środki finansowe
4. Łatwiejszy dostęp do środków finansowych	4. Koszty reklamy spadają na przedsiębiorcę, ale ma swobodę jej kształtowania
5. Ustabilizowana sieć dostawców	5. Często brak doświadczenia
6. Wyposażenie i technologia określone przez licencjodawcę	6. Swoboda zaopatrywana się, wyboru obsługiwanych rynków
7. Ograniczone możliwości odstąpienia od umowy	7. Swoboda w kształtowaniu wizerunku przedsiębiorstwa

Czynniki sukcesu w procesie założycielskim

Chociaż na etapie zakładania przedsiębiorstwa nie można zapewnić przedsiębiorstwu powodzenia „na zawsze”, koncepcja i „atuty” wyjściowe przedsiębiorstwa decydują o przyszłym losie przedsiębiorstwa i jego twórcy.

Czynniki decydujące o sukcesie w procesie założycielskim:

- osoba założyciela
- pomysł na biznes
- niezbędne zasoby

Czynniki sukcesu w procesie założycielskim

1. Founder - założyciel	przedsiębiorca najwyższej klasy
2. Focused - skoncentrowanie wysiłków	koncentracja na niszach rynkowych, nastawienie na specjalizację
3. Fast - szybkość	szybkie podejmowanie decyzji i wcielanie w życie
4. Flexible - elastyczność	otwartość na zmiany, szybka reakcja
5. Forever-inovating - permanentna innowacyjność	bezustanna innowacyjność
6. Flat - płaskość struktur	szczebli organizacyjnych „tak dużo, jak to niezbędne i tak mało jak to możliwe”
7. Frugal - oszczędność	niskie koszty działania
8. Friendly - przyjazny stosunek	przyjazny stosunek do klientów, dostawców, współpracowników
9. Fun - przyjemność	pozytywny odbiór przez otoczenie

Najważniejsze cechy skutecznego przedsiębiorcy

1. Dream - marzenie	Wizja, co do przyszłego kształtu i rozwoju swojej kariery i biznesu
2. Decisiveness - zdecydowanie	Szybkość podejmowania decyzji jako czynnik sukcesu
3. Doers - działanie	Szybkość wdrażania rozwiązań
4. Determination - determinacja	Działanie z użyciem wszystkich sił, nie zaprzestawanie działań w razie istotnych przeszkód
5. Dedication - powołanie	Praca bez wytchnienia, nawet kosztem rodziny i przyjaciół
6. Devotion - poświęcenie	Lubią to co robią, co pozwala przetrwać trudności
7. Destiny - los, przeznaczenie	Wola kształtować swój los sami, niż być zależnym od pracodawcy

Najważniejsze cechy skutecznego przedsiębiorcy

1. Dollars	Pieniądz jako środek do celu
2. Distribute - dzielenie się sukcesem	Podział własności między tych, którzy przyczynili się do sukcesu
3. Details - panowanie nad detalami	„diabeł tkwi w szczegółach”

Faza tworzenia przedsiębiorstwa

Decyzje menedżerskie na etapie
zakładania przedsiębiorstwa

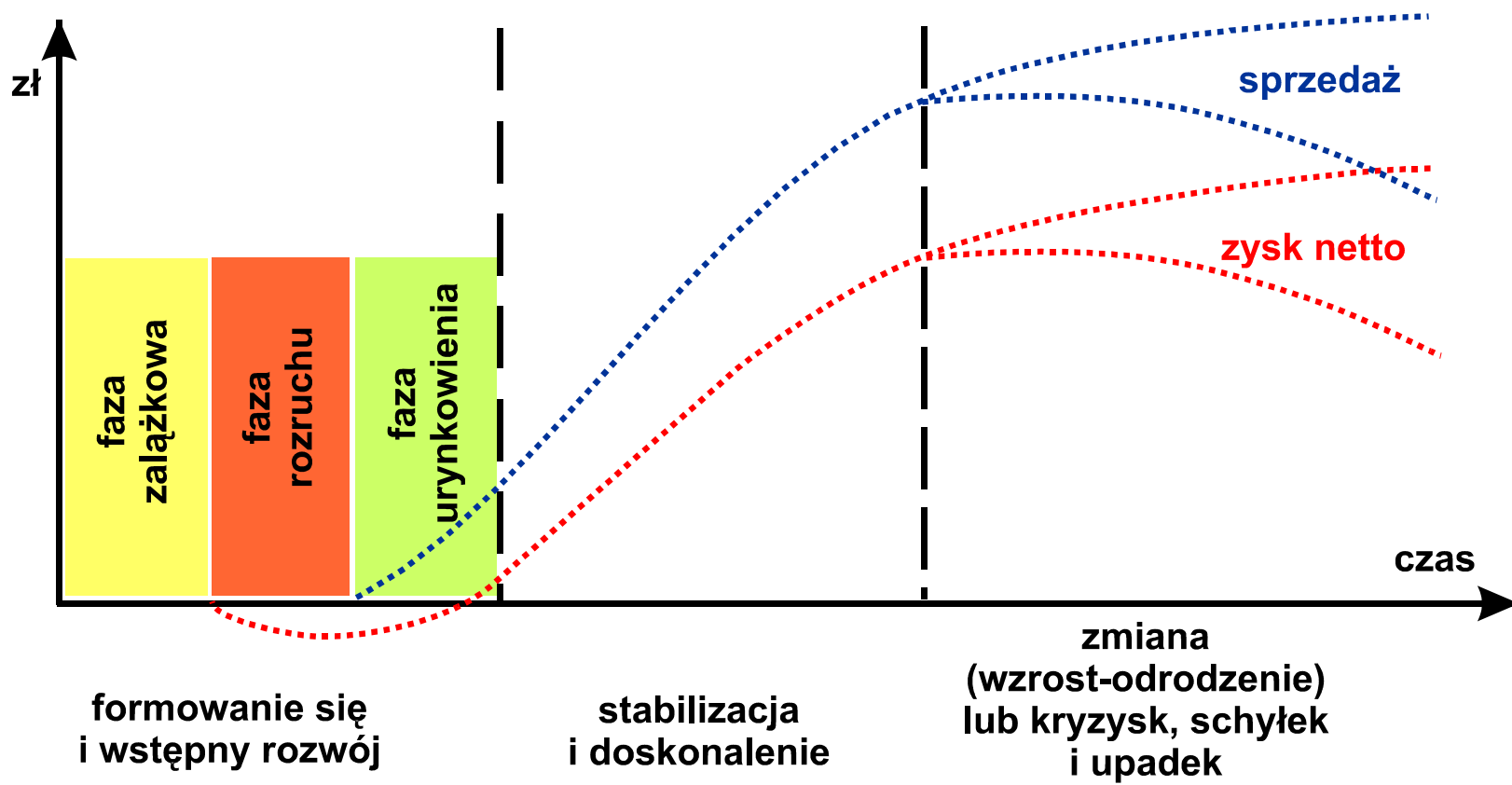
Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

W praktyce tworzenie nowego przedsiębiorstwa składa się z trzech faz:

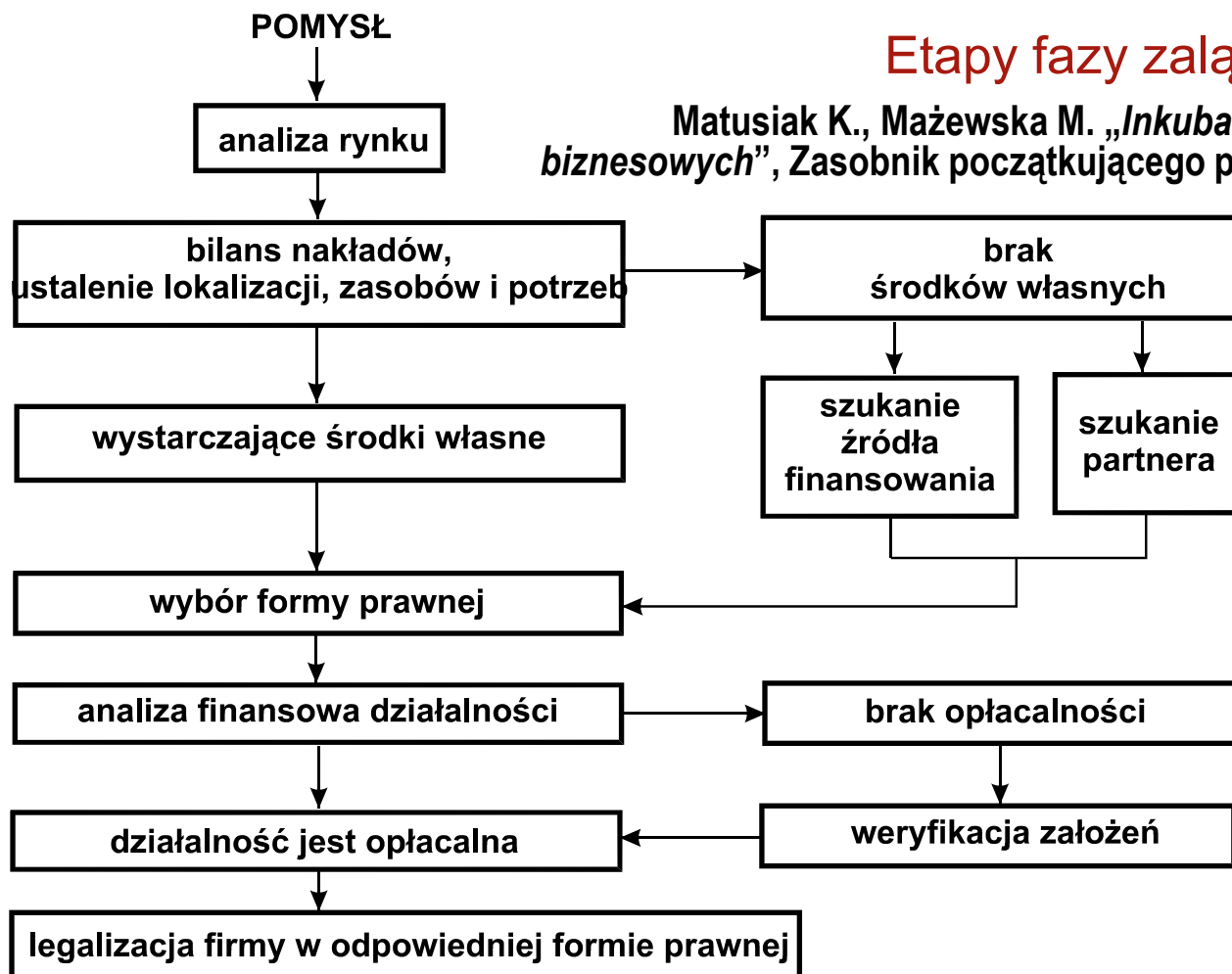
- *fazy załączkowej*, w trakcie której następuje ukształtowanie przyszłego przedsiębiorcy, inkubacja pomysłu i wstępna ocena możliwości realizacji przedsięwzięcia,
- *fazy rozruchu*, następującej w momencie rejestracji firmy oraz wypracowania podstaw organizacyjnych, finansowych, technologicznych i prawnych,
- *fazy urynkowienia*, stanowiącej próbę weryfikacji rynkowej.

Faza tworzenia przedsiębiorstwa

1. FAZA TWORZENIA PRZEDSIĘBIORSTWA na tle cyklu życia

Fazy rozwoju przedsiębiorstwa

Faza tworzenia przedsiębiorstwa

Decyzje menedżerskie na etapie zakładania przedsiębiorstwa

Pomysł na biznes – biznes plan

Poszukiwanie źródeł finansowania

Wybór formy organizacyjno-prawnej (CEiDG lub KRS)

Wybór formy opodatkowania (PIT – 4 opcje, CIT)

Rejestracja (nazwa, PKD, siedziba)

Inne: VAT, konto, ...

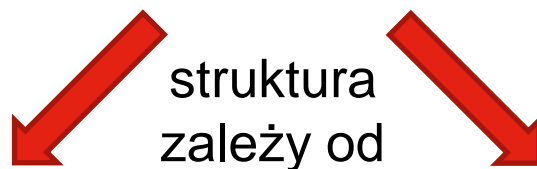
Planowanie uruchomienia nowego przedsięwzięcia

Biznesplan

Planowanie uruchomienia nowego przedsięwzięcia

Biznesplan

może mieć różną strukturę w zależności od tego przez kogo jest sporządzany i kto ma być jego docelowym odbiorcą.

celu,
w jakim jest sporządzany

ocena
opłacalności
przedsięwzięcia

dofinansowanie

adresata
i jego wymogów

bank

potencjalny
inwestor (np.
anioł biznesu...)

na własne
potrzeby

Typowa struktura biznesplanu

Streszczenie

1. Opis planowanego przedsięwzięcia
 - 1.1. Przewidywana data rozpoczęcia działalności
 - 1.2. Miejsce prowadzenia przedsięwzięcia biznesowego
 - 1.3. Rodzaj działalności
 - 1.4. Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia
 - 1.5. Forma organizacyjno – prawna
 - 1.6. Forma rozliczeń z Urzędem Skarbowym
 - 1.7. Źródła finansowania wkładu
 - 1.8. Dotychczasowe doświadczenie założyciela/-li

Typowa struktura biznesplanu

STRESZCZENIE

Może powstać dopiero wtedy gdy gotowy jest cały biznesplan. Musi zawierać wszystkie najistotniejsze informacje z poszczególnych części biznesplanu. Streszczenie jest wizytówką biznesplanu (esencją zawierającą wszystkie najważniejsze elementy biznesplanu), dlatego też musi być szczególnie starannie przygotowane. Często od tej części zależy czy odbiorca zainteresuje się przedsięwzięciem opisanym w dalszych częściach dokumentu. Streszczenie musi przykuć uwagę i zachęcić adresata biznesplanu do dalszej lektury.

UWAGA ! Streszczenie nikogo nie przekona do inwestycji w dane przedsięwzięcie, ale może do tego zniechęcić. Od streszczenia zależy, czy dalsza część biznes planu zostanie w ogóle przeczytana.

Typowa struktura biznesplanu

STRESZCZENIE

W streszczeniu powinny znaleźć się następujące informacje:

- cel opracowania biznes planu
- wysokość i przeznaczenie potrzebnych środków
- krótki opis produktów/usług i rynków zbytu ze szczególnym uwzględnieniem korzyści dla klienta
- doświadczenie i umiejętności kierownictwa w kontekście przydatności do danego przedsięwzięcia
- główne dane finansowe

Typowa struktura biznesplanu

Streszczenie

1. Opis planowanego przedsięwzięcia
 - 1.1. Przewidywana data rozpoczęcia działalności
 - 1.2. Miejsce prowadzenia przedsięwzięcia biznesowego
 - 1.3. Rodzaj działalności
 - 1.4. Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia
 - 1.5. Forma organizacyjno – prawna
 - 1.6. Forma rozliczeń z Urzędem Skarbowym
 - 1.7. Źródła finansowania wkładu
 - 1.8. Dotychczasowe doświadczenie założyciela/-li

Oczekiwana struktura biznes planu

2. Analiza marketingowa

PRODUKT

2.1. Opis produktu / usługi

2.2. Cena

2.3. Sprzedaż i dystrybucja

2.4. Promocja

RYNEK

2.5. Charakterystyka rynku docelowego

2.6. Konkurencja na rynku

2.7. Rynek zaopatrzenia

2.8. Identyfikacja otoczenia dalszego planowanego
przedsięwzięcia biznesowego

Oczekiwana struktura biznes planu

3. Analiza strategiczna

3.1. Analiza SWOT

3.2. Generowanie opcji strategicznych i wybór strategii działania

3.3. Formułowanie celów produktowych na rynku docelowym

4. Analiza organizacyjna

4.1. Ogólna charakterystyka zasobów, którymi będzie dysponowała zakładana firma

4.2. Charakterystyka planowanego procesu wytwarzania / świadczenia usług (techniczny plan pracy)

4.3. Plan zatrudnienia

4.4. Struktura organizacyjna planowanego przedsięwzięcia

4.5. Prowadzenie księgowości

Oczekiwana struktura biznes planu

5. Plan inwestycyjny

5.1. Opis i zakres planowanych inwestycji

5.2. Określenie i zestawienie kosztów planowanych inwestycji

6. Analiza finansowa

6.1. Projekcja przychodów ze sprzedaży

6.2. Zestawienie planowanych kosztów planowanego przedsięwzięcia biznesowego

6.3. Analiza progu rentowności sprzedaży

6.4. Prognoza przepływów gotówkowych

6.5. Sporządzenie rachunku zysków i strat

6.6. Sporządzenie uproszczonego bilansu

Podsumowanie

Rodzaje przedsiębiorstw

Kryterium jakościowe: charakter własności

odzwierciedla
się

Forma organizacyjno-prawna przedsiębiorstwa

określa ramy (podstawy funkcjonowania) przedsiębiorstwa, do których dostosowana winna być cała organizacja zarządzania, regulująca stosunki prawne i formy organizacyjne nadrzędności i podrzędności oraz wzajemne powiązania, zarówno wewnątrz przedsiębiorstwa, jak i w jego stosunkach zewnętrznych z otoczeniem

Formalna strona procesu założycielskiego (faza rozruchu)

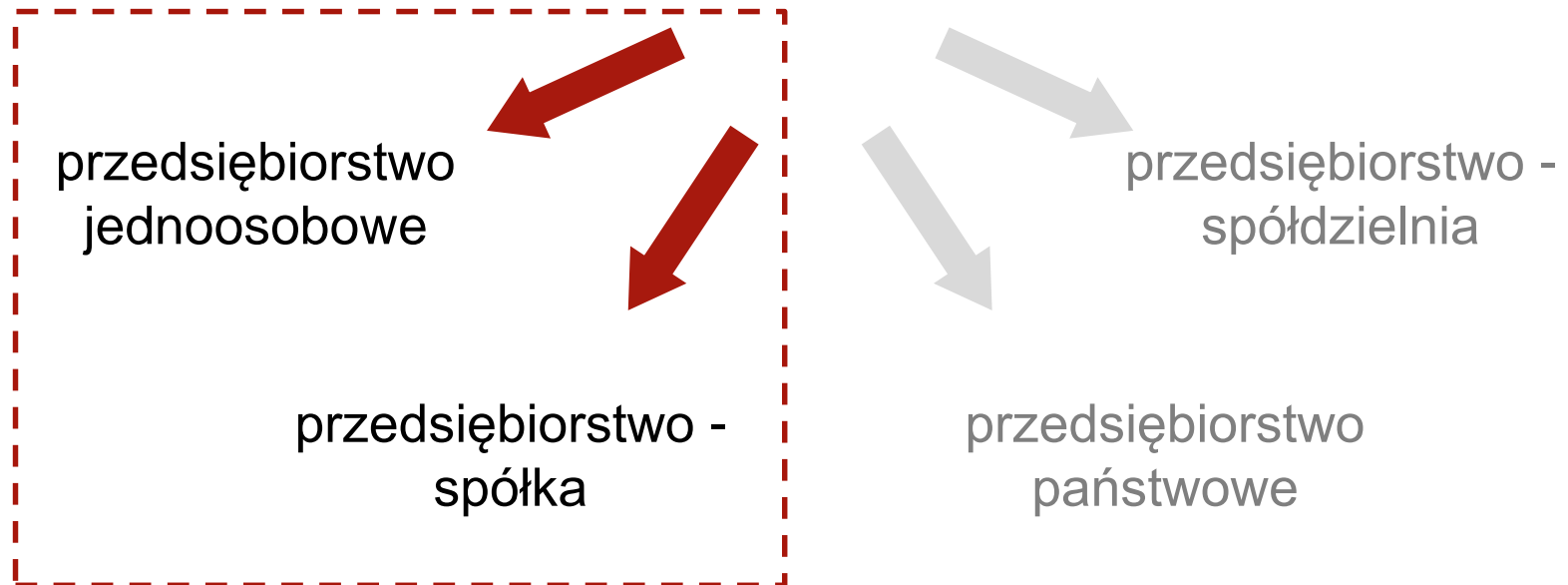
Wybór formy organizacyjno-prawnej
przedsiębiorstwa

Dopełnienie obowiązków
rejestracyjnych

Logika wyboru formy organizacyjno-prawnej

- przesądzenie o własności indywidualnej bądź wspólnym prowadzeniu przedsiębiorstwa,
- decyzja o wyborze spółki bądź innej wspólnej działalności (np. spółdzielnia, fundacja),
- wybór między spółką kapitałową a osobową,
- decyzja o wyborze konkretnej formy organizacyjno-prawnej

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Działalność osoby fizycznej

Przedsiębiorstwo jednoosobowe

przedsiębiorstwo **jednego właściciela** będącego osobą fizyczną, niezależnie od liczby pracowników, których w nim zatrudnia

- najprostsza forma organizacyjna, w jakiej można prowadzić działalność gospodarczą
- podstawa prawna: ustawa *O swobodzie działalności gospodarczej* z 2004 r. oraz przepisy *Kodeksu cywilnego*
- właściciel:
 - wnosi kapitał niezbędny do uruchomienia działalności,
 - posiada pełnię kompetencji decyzyjnych (choć może je delegować),
 - odpowiada w sposób wyłączny i bez ograniczeń za zobowiązania wynikające z działalności (zarówno majątkiem przedsiębiorstwa, jak i osobistym)

Działalność osoby fizycznej

Przedsiębiorstwo jednoosobowe

- utworzenie przedsiębiorstwa:
 - nie wiąże się ze spełnieniem jakichkolwiek wymagań kapitałowych (minimalna wielkość kapitału)
 - wymaga uzyskania wpisu do rejestru: Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
- przedsiębiorstwo jednoosobowe nie posiada osobowości prawnej

CEIDG

1. Nazwa rejestru/ewidencji

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej
„**CEIDG**” Ministerstwa Gospodarki

2. Prowadzony przez: Ministra Gospodarki

3. **Data rozpoczęcia realizacji zadań publicznych** przy pomocy rejestru w systemie teleinformatycznym: 01.07.2011 r.

4. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej
(Dz.U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.)

CEIDG

5. Cel:

Zadaniem CEIDG jest:

- ewidencjonowanie przedsiębiorców będących osobami fizycznymi;
- udostępnianie informacji o przedsiębiorcach i innych podmiotach w zakresie wskazanym w ustawie;
- umożliwienie wglądu do danych bezpłatnie udostępnianych przez Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego;
- umożliwienie ustalenia terminu i zakresu zmian wpisów w CEIDG oraz wprowadzającego je organu.

6. Zakres informacji zgromadzonych w rejestrze:

CEIDG udostępnia informacje o przedsiębiorcach prowadzących działalność gospodarczą np. firma, REGON, NIP, miejsce wykonywania działalności gospodarczej, przedmiot wykonywanej działalności (art. 25 ust.1 SDG) oraz umożliwia wgląd do danych udostępnianych przez KRS.

CEIDG

7. Sposób i zasady udostępniania danych zawartych w rejestrach:

Dane i informacje zawarte w CEIDG są jawne z wyjątkiem numeru PESEL , daty urodzenia, adresu zamieszkania, o ile nie jest on taki sam jak miejsce wykonywania działalności gospodarczej.

Informacje o przedsiębiorcach są dostępne na stronie internetowej CEIDG (www.ceidg.gov.pl). Wyszukiwarka umożliwia przeglądanie i wyszukiwanie firm według wielu kryteriów np. nazwa, NIP, REGON.

Każdy ma prawo dostępu do danych i informacji zawartych w CEIDG.

Działalność osoby fizycznej

Przedsiębiorstwo jednoosobowe

➤ Zalety:

- idealne rozwiązanie dla osób samodzielnych, chcących pracować na własny rachunek
- odpowiadamy tylko za to co sami zrobimy i nie musimy się z nikim dzielić zyskami
- indywidualny przedsiębiorca ma większą możliwość korzystania z instytucjonalnej i finansowej pomocy państwa
- prosta procedura oraz niskie koszty założenia, łatwo ją założyć, rozszerzyć i zlikwidować
- samo prowadzenie księgowości jest prostsze oraz tańsze

➤ Wady:

- nie możemy się podzielić stratami. W pełni odpowiadamy za zobowiązania powstałe w wyniku działalności. Odpowiedzialność całym majątkiem dotyczy zarówno długów wobec kontrahentów, jak i zobowiązań podatkowych i zus-owskich

Dlaczego warto założyć małą firmę?

Zalety	Wady
Niskie koszty założenia i prowadzenia działalności	Za zobowiązania odpowiada się całym swoim majątkiem
Krótki czas i stosunkowa łatwość w założeniu / likwidacji firmy	Działalność raczej w mniejszym rozmiarze
Możliwe wszystkie formy opodatkowania	Konieczność opłacania składek ZUS bez względu na dochody
Właściciel firmy jest sam sobie szefem, może dopasować do siebie rytm i czas pracy	Trudno „wyrwać” się na urlop, praca często po godzinach i w weekendy
Mała firma jest elastyczna, szybko reaguje na zmiany w otoczeniu gospodarczym	Rozwój firmy i jej przyszłość uzależniona od jednej osoby
Możliwość odliczania różnych wydatków związanych z prowadzeniem działalności (zakup samochodu, komputera itp.)	

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwo jednoosobowe

➤ Etapy rejestrowania działalności gospodarczej:

1. Od **31 marca 2009 r.** - „**zasada jednego okienka**”: przedsiębiorca wypełnia zintegrowany **wniosek o wpis do ewidencji** działalności gospodarczej EDG-1 i składa go w urzędzie gminy (lub miasta) – koszt 0 zł;
Integralną częścią wniosku jest:
 - żądanie wpisu do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON),
 - zgłoszenie identyfikacyjne NIP,
 - zgłoszenie płatnika składek w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych albo zgłoszenie oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników
2. Założenie firmowego konta bankowego
3. Zgłoszenie w Urzędzie Skarbowym (zgłoszenie rejestracyjne VAT-R – koszt 170,-)
4. Rejestracja w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (w formie zgłoszenia ZUS ZUA albo ZUS ZZA)

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwo jednoosobowe

➤ Etapy rejestrowania działalności gospodarczej:

1. Od **1 lipca 2011** r. – obowiązują nowe przepisy ustawy o działalności gospodarczej: zachowano „**zasadę jednego okienka**”: przedsiębiorca wypełnia zintegrowany **wniosek o wpis do ewidencji** działalności gospodarczej CEIDG-1 i wypełnia i przesyła go elektronicznie lub składa go w urzędzie gminy (lub miasta) – koszt 0 zł (NIP osoby fizycznej staje się NIP-em przedsiębiorcy);
Integralną częścią wniosku jest:
 - żądanie wpisu do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej (REGON),
 - zgłoszenie płatnika składek w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych (ZUS) albo zgłoszenie oświadczenia o kontynuowaniu ubezpieczenia społecznego rolników (KRUS),
 - zgłoszenie do Urzędu Skarbowego.
2. Uzyskanie koncesji
3. Założenie firmowego konta bankowego

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwo jednoosobowe

➤ Etapy rejestrowania działalności gospodarczej:

1. Od **1 stycznia 2012 r.** – zasada „**zero okienka**”: rejestracja prowadzących działalność gospodarczą odbywa się głównie w sieci. Finalizowany jest tym samym proces budowania i wprowadzania elektronicznego rejestru dostępnego przez Internet. Projekt wkroczył w końcową fazę realizacji z dniem 1 lipca 2011 r., od którego to funkcjonowanie rozpoczęła Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG).
2. Po zmianach, osoba chcąca rozpocząć działalność gospodarczą powinna złożyć wniosek o wpis do CEIDG, wypełniając elektroniczny formularz dostępny na domenach **www.ceidg.gov.pl** lub BIP Ministerstwa Gospodarki. Wniosek jest zwolniony od opłat.
3. Po złożeniu wniosku, system generuje potwierdzenie złożenia wniosku lub informacje o błędach, które należy poprawić, wysyłane automatycznie do wnioskodawcy na adres poczty elektronicznej wskazany w formularzu.

Przed złożeniem wniosku

www.firma.gov.pl

KTO?

- ⇒ Imię
- ⇒ Nazwisko
- ⇒ Pesel
- ⇒ Regon
- ⇒ NIP
- ⇒ Adres

CO?

- ⇒ Nazwa firmy
- ⇒ Adres działalności

KIEDY?

- ⇒ Data startu
- ⇒ Zakończenia
- ⇒ Okres zawieszenia

JAK?

- ⇒ Sposób
- ⇒ Miejsce opodatkowania
- ⇒ Kategoryzacja działalności PKD 2007

Wypełnij wniosek CEIDG-1 na firma.gov.pl

Czy chcesz podpisać wniosek elektronicznie?

Tak (A)

Nie (B)

**Profil Zaufany
ePUAP**

**Certyfikat
kwalifikowany**

1

Wypełnij anonimowy wniosek online

Załącz działalność gospodarczą. Skorzystaj z formularza lub kreatora z podpowiedziami. Możesz również uzupełnić dane wcześniej zapisanym plikiem w formacie XML.

Rejestracja / logowanie

Załącz konto potwierdzając tożsamość jednym z akceptowanych form podpisów elektronicznych. Następnie po otrzymaniu linka aktywacyjnego na podany przy rejestracji e-mail, dokonaj logowania.

2

Otrzymasz kod weryfikacyjny

Wypełniony i wysłany wniosek otrzyma kod, który pozwoli odszukać prowadzony anonimowo formularz. Wydrukuj formularz lub zapisz numer kodu.

Wypełnij wniosek online

Wypełnij formularz rejestracyjny CEIDG-1, skorzystaj z kreatora, który krok po kroku pomoże wypełnić Ci wniosek. Możesz też skorzystać z elektronicznego formularza CEIDG-1.

3

Masz 7 dni na potwierdzenie

Z kodem udaj się do najbliższego urzędu gminy. Okaż kod pracownikowi urzędu, który dopełni resztę formalności. Nie zapomnij podpisać odręcznie wniosku.

Wyślij wniosek przez Internet

Sprawdź wniosek, podpisz go elektronicznie i wyślij. Wniosek zostanie przekazany do GUS(REGON), Urzędu Skarbowego(NIP), ZUS/KRUS. Wpis jest dokonywany w momencie przyjęcia wniosku. Możesz już prowadzić dz.gosp.l

4

Wniosek możesz potwierdzić w najbliższym urzędzie gminy

(C)

Wypełnij wniosek tradycyjnie

Udaj się do najbliższego urzędu gminy. Pobierz formularz CEIDG-1, wypełnij go odręcznie i złóż u właściwego pracownika.

**URZĄD
GMINY**

Wniosek zanieś do urzędu gminy

Złóż wniosek

Data złożenia wniosku jest datą jego podpisania (elektronicznie bądź w urzędzie).

Załóż

Działalność możesz rozpocząć w dniu złożenia wniosku lub wskazać we wniosku datę przyszłą.

Zawieś

Możesz zawiesić wykonywanie działalności na okres od **30 dni** (wyjątek luty) do **24 miesięcy**. Jeżeli nie wznowisz jej przed upływem okresu **24 miesięcy**, wpis zostanie wykreślony z urzędu.

Wznów

Zarówno data rozpoczęcia zawieszenia jak i wznowienia działalności gospodarczej nie może być wcześniejsza niż dzień złożenia wniosku. Data wznowienia może być datą przyszłą.

Zamknij

Masz **7 dni** na poinformowanie o zaprzestaniu działalności.

Zmień wpis

Masz obowiązek złożyć wniosek o zmianę wpisu w terminie najpóźniej **7 dni** od dnia zmiany danych.

Ważne terminy
dotyczące działalności
gospodarczej

Przyszły
przedsiębiorca

Rejestracja w CEIDG
jest wola od opłat.

www.firma.gov.pl

CENTRALNA EWIDENCJA I INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ (www.firma.gov.pl) weryfikuje i przesyła za Ciebie wniosek do poszczególnych urzędów.

1. Składasz wniosek online
lub w urzędzie

2. System automatycznie
komunikuje się
z innymi urzędami

3. Finalizacja rejestracji
w niecałe 24h

4. Otrzymujesz potwierdzenie
na zgłoszony adres email @

5. Numerem identyfikacyjnym
jest NIP. Zaświadczenie
wydrukujesz samodzielnie
ze strony CEIDG.

■ Weryfikacja tożsamości
obywatela polskiego
(PESEL)

■ Weryfikacja obywatelstwa
wnioskodawcy
(Pobyt / Karta Polaka / inne)

■ Weryfikacja lub nadanie
numeru NIP
(Urząd Skarbowy)

■ Weryfikacja zakazu prowadzenia
działalności gospodarczej
(Krajowy Rejestr Karny)

■ Weryfikacja lub nadanie
numeru REGON
(Główny Urząd Statystyczny)

■ Zgłoszenie płatnika
w zakładzie ubezpieczeń
(Zakład Ubezpieczeń Społecznych /
Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego)

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwo jednoosobowe

➤ Czasami niezbędny jest również kontakt z:

1. **Urzędem Gminy**, w którym siedzibę ma firma – celem uzyskania pozwolenia na budowę
2. **Państwową Inspekcją Sanitarną** – obowiązek powiadomienia o miejscu, rodzaju i zakresie prowadzonej działalności
3. **Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska** – uzyskanie stosownych decyzji i zezwoleń
4. **Państwową Inspekcją Pracy** – obowiązek zgłoszenia w terminie 2 tygodni faktu podjęcia działalności gospodarczej
5. **Strażą pożarną** – przestrzeganie przeciwpożarowych wymagań budowlanych, wyposażenie w sprzęt ppoż i ratowniczy

➤ lub uzyskanie niezbędnych koncesji i zezwoleń (np. koncesja na wytwarzanie i obrót mat. wybuchowymi, zezwolenie na wytwarzanie i sprzedaż alkoholu)

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

- koncesja (udzielana na podstawie decyzji administracyjnej) na:
 - sprzedaż alkoholu
 - sprzedaż broni i materiałów wybuchowych,
 - ochronę osób i mienia,
 - poszukiwanie złóż kopalin,
 - dystrybucję energii i paliw,
 - budowę autostrad płatnych,
 - przewóz lotniczy.

- zezwolenie (udzielane na podstawie decyzji administracyjnej) na:
 - wyrób wina,
 - produkcję wyrobów tytoniowych,
 - pośrednictwo nieruchomości,
 - prowadzenie aptek.

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Spółka

podmiot gospodarczy powołany w wyniku zawarcia umowy (przez osoby fizyczne lub prawne), której przedmiotem jest współdziałanie na rzecz realizacji określonego celu gospodarczego

Spółki

osobowe

opierają swoją działalność na osobistej pracy wszystkich (lub części) wspólników w przedsiębiorstwie, przy czym wspólnicy (a przynajmniej niektórzy z nich) wraz ze spółką ponoszą pełną odpowiedzialność majątkową za zobowiązania spółki;
nie mają osobowości prawnej

kapitałowe

najczęściej nie ma więzi między działalnością spółki i osobistą pracą wspólników, a ci ostatni nie odpowiadają za zobowiązania spółki wobec wierzycieli;
posiadają osobowość prawną

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Spółka

Kodeks spółek handlowych

Spółki osobowe

- spółka jawna,
- spółka partnerska,
- spółka komandytowa,
- spółka komandytowo-akcyjna,

- spółka cywilna

Spółki kapitałowe

- spółka z ograniczoną odpowiedzialnością,
- spółka akcyjna

← Kodeks cywilny

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka cywilna

- jako jedyna nie jest przedsiębiorcą w myśl ustawy *O swobodzie działalności gospodarczej*, przedsiębiorcami są wspólnicy
- sposób utworzenia:
 - zawarcie umowy spółki i rejestracja poszczególnych przedsiębiorców w systemie ewidencji działalności gospodarczej
 - w umowie należy oznaczyć: cel powołania spółki, czas trwania, sposób prowadzenia działalności, rodzaj i wysokość wkładów, zasady udziału wspólników w stratach i zyskach, zasady rozwiązania spółki
- kapitał wnoszony w chwili tworzenia spółki
 - ustalają wspólnicy
- odpowiedzialność wspólników
 - wszyscy solidarnie odpowiadają całym majątkiem osobistym

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka cywilna

➤ organy spółki

- każdy wspólnik w jednakowym stopniu reprezentuje interesy spółki, chyba że w umowie ustalono inaczej

➤ inne:

- do dnia **8 stycznia 2009** roku (dzień wejścia w życie nowelizacji Kodeksu spółek handlowych) **istniał obowiązek przekształcenia spółki cywilnej w spółkę jawną**. Mianowicie, **jeżeli** w każdym z dwóch kolejnych lat obrotowych **przychody** wspólników spółki cywilnej **przekraczały sumę**, z którą odrębne przepisy wiązały obowiązek rozpoczęcia prowadzenia ksiąg rachunkowych (była to początkowo równowartość **400 tys., potem 800 tys., wreszcie 1,2 mln EUR**), spółka podlegała wpisowi do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Jednocześnie wspólnicy spółki cywilnej zostawali wykreśleni z właściwej Ewidencji Działalności Gospodarczej. Jako że realizacja tego obowiązku była trudna do wyegzekwowania ustawodawca z niego zrezygnował. Przekształcenie takie (podobnie jak przekształcenie w każdą inną spółkę handlową) jest jednak w dalszym ciągu możliwe, pozostawiono je jednak fakultatywnej woli wspólników.

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka cywilna

➤ Zalety:

- najprostsza i najtańsza forma prowadzenia **wspólnego** przedsiębiorstwa
- rozłożenie ryzyka finansowego na wszystkich wspólników
- dobrze sprawdza się w sytuacji, gdy dla wszystkich wspólników jest to np. działalność dodatkowa, a wspólnicy mają do siebie zaufanie
- prosta procedura założenia spółki i stosunkowo niskie koszty założenia
- brak wskazania przez przepisy minimalnego majątku
- możliwość korzystania ze zryczałtowanych form opodatkowania

➤ Wady:

- osobista odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki
- brak podmiotowości prawnej, co oznacza m.in., że wspólnicy nie mogą zawierać umów ze spółką

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka jawna

- forma prowadzenia większego przedsiębiorstwa w sytuacji, gdy nie ma możliwości zgromadzenia kapitału niezbędnego dla utworzenia spółki kapitałowej, a wszyscy wspólnicy są zainteresowani prowadzeniem i bieżącym nadzorowaniem spraw spółki
- sposób utworzenia:
 - pisemne (pod rygorem nieważności) zawarcie umowy spółki i zgłoszenie do rejestru sądowego spółek handlowych
- kapitał wnoszony w chwili tworzenia spółki
 - ustalają wspólnicy
- odpowiedzialność wspólników
 - wszyscy solidarnie odpowiadają całym majątkiem osobistym

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka jawna

➤ organy spółki

- każdy wspólnik w jednakowym stopniu reprezentuje interesy spółki, chyba że w umowie ustalono inaczej

➤ inne:

- nie ma określonej wielkości wymaganego kapitału początkowego,
- wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna (subsydiarna odpowiedzialność wspólnika),
- osoba przystępująca do spółki odpowiada za zobowiązania spółki powstałe przed dniem jej przystąpienia (!!!),
- firma spółki jawnej powinna zawierać nazwiska lub firmy (nazwy) wszystkich wspólników albo nazwisko albo firmę (nazwę) jednego albo kilku wspólników oraz dodatkowe oznaczenie "spółka jawna".

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka jawna

➤ Zalety:

- w odróżnieniu od spółki cywilnej wierzyciel spółki jawnej musi w pierwszej kolejności zaspakajać się z majątku spółki (najpierw żądać zapłaty z majątku) – odpowiedzialność wspólników ma charakter subsydiarny
- brak konieczności posiadania minimalnego majątku przez spółkę
- sprzyja prowadzeniu działalności gospodarczej w większym rozmiarze i osobistej kontroli / nadzorowaniu przez wspólników funkcjonowania firmy
- posiada podmiotowość prawną

➤ Wady:

- osobista odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki
- bardziej rozbudowane - w stosunku do spółki cywilnej – obowiązki rejestracyjne
- wyższe koszty założycielskie - wpis do sądu, umowa w formie aktu notarialnego
- obowiązek sporządzania co roku sprawozdania finansowego i składania go do KRS-u co wiąże się z dodatkowymi opłatami

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka partnerska

- forma gospodarowania przeznaczona dla przedstawicieli wolnych zawodów
- spółka osobowa, utworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą
- sposób utworzenia:
 - **pisemne** (pod rygorem nieważności) zawarcie umowy spółki i zgłoszenie do rejestru sądowego spółek handlowych
- kapitał wnoszony w chwili tworzenia spółki
 - ustalają partnerzy
- odpowiedzialność wspólników
 - **każdy partner odpowiada tylko za zobowiązania powstałe na skutek podjęcia lub zaniechania działań przez niego samego oraz podległych mu pracowników**

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka partnerska

➤ organy spółki

- Każdy partner w jednakowym stopniu reprezentuje spółkę (jak w s.c. lub s.j.) lub powoływany jest zarząd (jak w sp. z o.o.)

➤ wspólnicy:

- tylko przedstawiciele wybranych zawodów:

adwokat, radca prawny, aptekarz, księgowy, architekt, lekarz, inżynier budownictwa, biegły rewident, broker ubezpieczeniowy, doradca podatkowy, dentysta, weterynarz, notariusz, pielęgniarka i położna, rzeczoznawca majątkowy, tłumacz przysięgły, makler giełdowy, doradca inwestycyjny

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka partnerska

➤ Zalety:

- wyłączenie odpowiedzialności partnera za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem wolnego zawodu przez pozostałych partnerów i osoby zatrudnione w spółce, które podlegają kierownictwu innego partnera przy świadczeniu usług związanych z przedmiotem działalności
- posiada podmiotowość prawną

➤ Wady:

- bardziej rozbudowane - w stosunku do spółki cywilnej – obowiązki rejestracyjne
- wyższe koszty założycielskie - wpis do sądu, umowa w formie aktu notarialnego
- obowiązek sporządzania co roku sprawozdania finansowego i składania go do KRS-u co wiąże się z dodatkowymi opłatami

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka komandytowa

- forma gospodarowania, w której przynajmniej jeden ze wspólników odpowiada wobec wierzycieli całym swoim majątkiem (**komplementariusz**), a odpowiedzialność przynajmniej jednego z nich jest ograniczona (**komandytariusz**)
- sposób utworzenia:
 - pisemne (pod rygorem nieważności) zawarcie umowy spółki i zgłoszenie do rejestru sądowego spółek handlowych
- kapitał wnoszony w chwili tworzenia spółki
 - wnoszony głównie przez komandytariuszy
- odpowiedzialność wspólników
 - **wszyscy komplementariusze odpowiadają całym swoim majątkiem osobistym, natomiast komandytariusze – do wysokości wniesionego wkładu**

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka komandytowa

➤ organy spółki

- prawo prowadzenia przedsiębiorstwa i reprezentowania go na zewnątrz przysługuje jedynie komplementariuszom
- komandytariusz może reprezentować spółkę jedynie na podstawie pełnomocnictwa

➤ wspólnicy:

- co najmniej jeden komplementariusz i co najmniej jeden komandytariusz (zarówno osoba fizyczna, jak i osoba prawna)

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka komandytowa

➤ Zalety:

- pozwala komplementariuszom na zachowanie pełnej kontroli i kompetencji zarządczych

➤ Wady:

- rozbudowane obowiązki rejestracyjne
- wyższe koszty założycielskie - wpis do sądu, umowa w formie aktu notarialnego
- obowiązek sporządzania co roku sprawozdania finansowego i składania go do KRS-u co wiąże się z dodatkowymi opłatami
- podział wypracowanego zysku stosownie do zawartej umowy

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka komandytowo-akcyjna

- forma gospodarowania, w której przynajmniej jeden ze wspólników odpowiada wobec wierzycieli całym swoim majątkiem (**komplementariusz**), a co najmniej jeden jest akcjonariuszem
- sposób utworzenia:
 - pisemne (pod rygorem nieważności) zawarcie umowy spółki i zgłoszenie do rejestru sądowego spółek handlowych
- kapitał wnoszony w chwili tworzenia spółki
 - kapitał wnoszony głównie przez komplementariuszy, akcjonariusze wnoszą wkład akcyjny
 - wymagane jest zgromadzenie kapitału początkowego (zakładowego) w wysokości 50 tys. zł
- odpowiedzialność wspólników
 - wszyscy komplementariusze odpowiadają całym swoim majątkiem osobistym, natomiast akcjonariusze – do wysokości wniesionego udziału

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka komandytowo - akcyjna

➤ organy spółki

- prawo prowadzenia przedsiębiorstwa i reprezentowania go na zewnątrz przysługuje jedynie komplementariuszom lub powołanemu zarządowi spółki
- może występować rada nadzorcza oraz walne zgromadzenie
- akcjonariusze mogą pełnić funkcję pełnomocników

➤ wspólnicy:

- co najmniej jeden komplementariusz i co najmniej jeden akcjonariusz

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

osobowa

Spółka komandytowo-akcyjna

➤ Zalety:

- pozwala komplementariuszom na zachowanie kontroli i kompetencji zarządczych
- ma prawo emitowania akcji – co zwiększa możliwość pozyskiwania kapitału

➤ Wady:

- minimalny kapitał początkowy – 50 tys. zł
- rozbudowane obowiązki rejestracyjne
- wyższe koszty założycielskie - wpis do sądu, umowa i statut spółki w formie aktu notarialnego
- obowiązek sporządzania co roku sprawozdania finansowego i składania go do KRS-u co wiąże się z dodatkowymi opłatami

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

kapitałowa

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Pierwsza regulacja:
dekret z 8 lutego 1919 r.

➤ sposób utworzenia:

- zawarcie umowy spółki w formie aktu notarialnego i zgłoszenie do rejestru sądowego spółek handlowych (zgodnie z ustawą z dn. 1.04.2011 od **1.01.2012** jest możliwa rejestracja sp. z o.o. przy użyciu wzorca umowy w systemie teleinformatycznym <https://ems.ms.gov.pl/> - tryb 24 h)
- w umowie spółki określa się: firmę, siedzibę spółki, przedmiot działania, wysokość kapitału zakładowego oraz liczbę i wysokość udziałów poszczególnych wspólników

➤ kapitał wnoszony w chwili tworzenia spółki

- wymagane jest zgromadzenie kapitału początkowego (zakładowego) w wysokości **5 tys. zł** (do 7. stycznia 2009 - 50 tys. zł), przy czym minimalny udział to 500 zł
- kapitał może być pokryty gotówką lub wkładami niepieniężnymi (aportami)

➤ odpowiedzialność wspólników

- ograniczona – wszyscy udziałowcy odpowiadają jedynie do wysokości swojego udziału

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

kapitałowa

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

➤ organy spółki

- **Zgromadzenie wspólników** – ma prawo podejmowania decyzji we wszystkich sprawach spółki; glosuje m.in. nad rozpatrzeniem i zatwierdzeniem sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat oraz udzieleniem absolutorium zarządowi
- **Zarząd spółki** – jest organem wykonawczym spółki; do jego kompetencji należy prowadzenie spraw spółki oraz reprezentowanie jej wobec osób trzecich
- **Rada nadzorcza** – organ nadzorczy powoływany przez zgromadzenie wspólników, zobowiązany do stałej kontroli całego zakresu działalności spółki
- ew. **Komisja rewizyjna** – organ nadzorczy powołany do nadzoru finansowo-księgowego

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

kapitałowa

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

➤ Zalety:

- posiada **osobowość prawną** – jest podmiotem praw i obowiązków (zdolność prawna) i ma zdolność do czynności prawnych (przyjmowania i składania oświadczeń woli, tj. nabywania praw i zaciągania zobowiązań)
- ryzyko wspólników ograniczone jest do wysokości wnoszonych wkładów
- forma spółki umożliwia pozyskiwanie nowego kapitału i nowych wspólników

➤ Wady:

- minimalny kapitał początkowy – 5 tys. zł
- rozbudowane obowiązki rejestracyjne
- wyższe koszty założycielskie - wpis do sądu, umowa i statut spółki w formie aktu notarialnego
- konieczność prowadzenia ksiąg rachunkowych i obowiązek sporządzania sprawozdania finansowego na koniec roku obrachunkowego
- podwójne opodatkowanie: po pierwsze - dochodów spółki i po drugie - wypłacanych dywidend

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

kapitałowa

Spółka akcyjna

- jest rozwiniętą formą spółki kapitałowej, a jej podstawową cechą jest **wyłącznie majątkowy charakter stosunków** pomiędzy nią samą a udziałowcami
- sposób utworzenia:
 - wymaga ustanowienia jej statutu w formie aktu notarialnego i zgłoszenia do rejestru sądowego spółek handlowych
 - w statucie określa się: firmę, siedzibę spółki, przedmiot działania, wysokość kapitału akcyjnego oraz wartość nominalną i ogólną liczbę akcji, liczbę akcji uprzywilejowanych, organizację władz zarządzających
- kapitał wnoszony w chwili tworzenia spółki
 - wymagane jest zgromadzenie kapitału początkowego (zakładowego) w wysokości **100 tys. zł** (do IV.2008 - 500 tys. zł)
- odpowiedzialność wspólników
 - ograniczona – wszyscy akcjonariusze odpowiadają jedynie do wysokości sumy określonej przez posiadane akcje

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

kapitałowa

Spółka akcyjna

➤ organy spółki

- **Walne zgromadzenie akcjonariuszy** – ma prawo podejmowania decyzji we wszystkich sprawach spółki; glosuje m.in. nad rozpatrzeniem i zatwierdzeniem sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat oraz udzieleniem absolutorium zarządowi
- **Zarząd spółki** – jest organem wykonawczym spółki; do jego kompetencji należy prowadzenie spraw spółki oraz reprezentowanie jej wobec osób trzecich
- **Rada nadzorcza** – organ nadzorczy powoływany przez zgromadzenie wspólników, zobowiązany do stałej kontroli całego zakresu działalności spółki

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Rodzaje spółek

kapitałowa

Spółka akcyjna

➤ Zalety:

- posiada osobowość prawną – jest podmiotem praw i obowiązków
- ryzyko akcjonariuszy jest ograniczone do wysokości wartości posiadanych akcji
- forma spółki umożliwia pozyskiwanie nowego kapitału w drodze emisji akcji

➤ Wady:

- minimalny kapitał początkowy – 100 tys. zł
- rozbudowane obowiązki rejestracyjne
- wysokie koszty założycielskie - wpis do rejestru sądowego spółek handlowych, statut spółki w formie aktu notarialnego
- konieczność prowadzenia ksiąg rachunkowych i obowiązek sporządzania sprawozdania finansowego na koniec roku obrotowego

Formy organizacyjno-prawne przedsiębiorstw

Spółdzielnia

- jest dobrowolnym zrzeszeniem nieograniczonej liczby osób, o zmiennym składzie osobowym, które w interesie swoich członków prowadzi wspólna działalność gospodarczą
- cechy charakterystyczne:
 - **wymiar kapitałowy**: zmienność (niestabilność) podstawowego funduszu udziałowego, który zwiększa się lub zmniejsza w miarę zmian liczby członków spółdzielni
 - **wymiar zarządczy**: oderwanie wpływu na zarządzanie od wielkości wkładu kapitałowego, co oznacza, że każdy członek spółdzielni ma jednakowe prawo głosu, bez względu na liczbę posiadanych udziałów
- sposób utworzenia
 - wymagane jest uchwalenie statutu przez członków założycieli oraz wpis w rejestrze sądowym; z chwilą rejestracji spółdzielnia nabywa osobowość prawną

Problem wyboru formy prowadzenia działalności gospodarczej

Alternatywność form prowadzenia działalności gospodarczej!!!

Kiedy powstaje problem wyboru?

- na etapie zakładania nowego przedsiębiorstwa
- w różnych fazach rozwoju przedsiębiorstwa

Czynniki wpływające na wybór formy organizacyjno-prawnej

- wymagania założycielskie (wymagania co do wysokości kapitału, jaki należy zgromadzić w celu uruchomienia działalności; przymus (lub jego brak) zawarcia umowy notarialnej, ujawnienia nazwiska właścicieli; obowiązek publicznego ujawniania wyników działalności itd.)
- rodzaj i skala prowadzonej działalności
- sposób rejestracji
- zakres odpowiedzialności założycieli / wspólników
- przepisy podatkowe dotyczące poszczególnych rodzajów przedsiębiorstw
- sposób zarządzania przedsiębiorstwem
- skłonność założyciela do podejmowania ryzyka
- dostępność kapitału z zewnątrz
- możliwości rozwoju przedsiębiorstwa